

Dahilik rəmzi

SSRİ adlanan nəhəng imperiya 15 müttəfiq respublikanı özündə birləşdirirdi. Məlum olan o idi ki, bu respublikalar mərkəzdən idarə olunur, ən xırda istək üçün Moskvaya müraciət olunmalı, "hə" və ya "yox" cavabı oradan gəlməli idi.

Azərbaycan İkinci Dünya müharibəsinə müttəfiq respublikalar arasında nəyə qadirdi olduğunu əyani nümayiş etdirdi. Müharibənin taleyini həll edən neft və benzin birmənalı olaraq Bakının xidməti idi. Azərbaycan faşizmə qarşı müharibəyə 600 mindən çox əsgər və zabıt göndərdi, onlardan 300 mindən çoxu döyüşlərdə həlak oldu. Amma təəssüflər olsun ki, faşist Almaniyasına qulluq edən ermənilərin ölkəsi daha çox nüfuz sahibi oldu, bizim cəbhəyə göndərdiyimiz və qəhrəmanlıq göstərmiş həlak olanlarımız öz layiqli qiymətini ala bilmədilər.

Azərbaycan sovet dönəmində 1920-30-cu illərin repressiyalarını, kollektivləşmə və sənayeləşdirmənin ağır illərini, İkinci Dünya müharibəsinin dəhşətlərini yaşadı və nəhayət, Stalinin amansız və Xruşşovun mülayim idarəçiliyini arxada qoydu. Yüz minlərlə azərbaycanlı öz tarixi torpaqları olan Qərbi Azərbaycandan çıxarıldı.

On beş respublika içərisində Azərbaycan sonuncularından sayılırdı və aqrar ölkə statusunda idi.

Nəhayət, 1969-cu il iyulun 14-də Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin plenumunda Heydər Əliyev birinci katib seçildi. Heydər Əliyev ixtisasca tarixçi idi. Hakimiyyətdə olduğu illərdə həm tarix yaratdı, həm də onun fəaliyyəti ilə bağlı tarix yazıldı və yazılacaq da.

- Fəaliyyətinin ilk dövründə xüsusi xidmət orqanında çalışarkən və sonralar ilk azərbaycanlı kimi bu orqana rəhbərlik edərkən yüzlərlə azərbaycanlı bu orqana işə cəlb etdi və kifayət qədər azərbaycanlı sovet cəza məşinindən qurtara bildi.

- Heydər Əliyev bütün hakimiyyəti dövründə (Mərkəz təkid etsə də) heç bir qonşu ölkəyə, o cümlədən Ermənistanla bir qarış torpaq vermədi.

- Heydər Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yadigarı olan Bakı Dövlət Universitetinin 50 illik yubileyində (1969-cu il) rəsmi nitqinə Azərbaycan dilində başladı. Bu, o dövrdə ittifaq mərkəzində qəbul olunmayan bir hadisə idi.

- Heydər Əliyev Bakıda Naxçıvanski adına hərbi məktəbin açılması üçün uzun müddət mübarizə apardı və 1971-ci ildə istəyinə nail oldu. Bu məktəb Azərbaycanda milli zabıt heyətinin əsasını qoydu, sonralar Qarabağ müharibəsində müdavimlərinin qəhrəmanlığı dillər əzbəri oldu.

- Heydər Əliyev Azərbaycanda ali məktəblərin sayını artırdı, hər il minlərlə Azərbaycan gəncini SSRİ-nin ən nüfuzlu ali məktəblərinə göndərməyin əsasını qoydu.

- Heydər Əliyev Bakı şəhəri üçün böyük problem olan içməli su məsələsini Kür çayından su kəməri çəkdirməklə həll etdi.

- Heydər Əliyev istəmədi ki, hərbi xidmətə çağırılan azərbaycanlı gənclər ancaq

tikinti batalyonlarında xidmət etsinlər. O, mərkəz qarşısında məsələ qoyurdu ki, azərbaycanlı gənclər də hərbi xidmət zamanı ən müasir silahlarla tanış olsun, müasir texnika ilə işləməyi öyrənsinlər.

- Heydər Əliyev ittifaq mərkəzinin ciddi etirazlarına baxmayaraq, 1978-ci ildə Azərbaycan Konstitusiyasında Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi təsbit olunmasına nail oldu.

- Heydər Əliyev Azərbaycanı aqrar ölkədən sənaye-aqrar ölkəsinə çevirdi, zavod və fabriklərin sayını artırdı.

- Heydər Əliyev Dərin Özüllər Zavodunun tikintisi ilə bağlı düşüncələrini reallaşdıranda heç kimin ağına gəlmirdi ki, SSRİ adlı nəhəng imperiya çökəndə Azərbaycan öz neftini hasil etmək və dünya bazarına çıxarmaq üçün bu zavoda ehtiyacı olacaq.

- Heydər Əliyev 70 ildən artıq mövcud olan sovet dövlətini idarə edən yeganə türkmüsəlman olub. Sovet dövlət adamı A.Qromikonun sözləri ilə desək, əgər Heydər Əliyev slavyan mənşəli olsaydı, dövlətin birincisi də ola bilərdi.

- Heydər Əliyev ermənipərəst M.Qorbaçovun təzyiqlərinə etiraz olaraq bütün vəzifələrindən istefa verən kimi ermənilərin Qarabağı Azərbaycandan ayırmaq Ermənistanla birləşdirmək hərəkatı başladı.

- Heydər Əliyev özünü və ailə üzvlərinin həyatını təhlükə altına qoyaraq Moskvada Qorbaçov başda olmaqla sovet rəhbərliyini Bakıya qoşun yeritdiyinə görə ittiham etdi və Azərbaycan xalqının yanında olduğunu bəyan etdi.

- Heydər Əliyev ağır blokada şəraitində yaşayan Naxçıvanın harayına çatdı, bütün əhalini düşmənlərə qarşı mübarizədə birləşdirdi və qalib gəldi.

- Heydər Əliyev ilk dəfə Naxçıvan Ali Məclisində üçrəngli Azərbaycan bayrağını rəsmi dövlət bayrağı kimi qəbul etdi.

- Heydər Əliyev bu gün öz sıralarında 800 min üzvü birləşdirən Yeni Azərbaycan Partiyasının əsasını qoydu. Bu partiya Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanı dünyanın ən inkişaf etmiş dövlətləri sırasına çıxardı.

- "Əsrin müqaviləsi"ni imzaladı, Ermənistanla atəşkəsə nail oldu, müstəqil Azərbaycan Respublikasının ilk Konstitusiyasının təsbitinə nail oldu, ölüm hökmünü və mətbuat üzərində senzuranı ləğv etdi, azərbaycanlıların soyqırımını və deportasiyası haqqında tarixi fərmanlar verdi, ölkəmiz Avropa Parlamentinə üzv qəbul olundu, azərbaycançılıqı hakim ideologiyaya çevirdi. Bir millət, iki dövlət konsepsiyasına vəsiqə verdi, Qarabağ həqiqətlərini dünyaya çatdırmaq üçün mümkün olanları etdi, Ermənistanın təcavüzkar dövlət kimi tanınmasına nail oldu.

- Heydər Əliyev yenidən hakimiyyətə gəlməklə vətəndaş müharibəsinin qarşısını aldı, qardaş qırğınına son qoydu, balanslaşdırılmış xarici siyasətə nail oldu, dövlət-din münasibətlərini tənzimlədi.

- 2003-cü ilin aprelinde hazırda adını daşdığı sarayda əsgərinə son çağırışını etdi: "Əsgər, Qarabağ düşmən işğalında qala bilməz!"

Azərbaycan 1991-ci ildə dövlət müstəqilliyini bərpa etsə də, xalq bu müstəqilliyin şirinliyini dada bilmədi. Erməni təcavüzü, siyasi böhranlar, hakimiyyət uğrunda didişmələr, hərbi qiyam, qardaş qırğını, vətəndaş müharibəsi təhlükəsi, nələr, nələr...

Heydər Əliyev Azərbaycan xalqı tərəfindən köməyə çağırıldı: elan olunan müstəqilliyin ömrü qısa olmasın, erməni işğalına son qoyulsun, qardaş qırğını dayandırılınsın, Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyi təmin olunsun deyə...

2003-cü ilin payızında Azərbaycan xalqına müraciətində Qarabağı düşməndən azad etmək üçün xalqımızı qalib xalqlar sırasına çıxara biləcək Ali Baş Komandanı da təqdim etdi. Xalq Ümummilli Liderini eşitdi və onun vəsiyyətinə əməl etdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev bünövrəsi Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və xalqımız tərəfindən dəstək alan bütün məsələləri uğurla həyata keçirir. 44 günlük Vətən müharibəsində düşməni darmadağın edən, bir milyon qaçqın və köçkünün yurd həsrətinə son qoyan cənab İlham Əliyevdir. 30 il ərzində düşmən tərəfindən yerlə yeksan edilən torpaqlarımızın gecəgündüz demədən bərpası, Azərbaycanın ən müasir orduya malik olması, ermənipərəst qüvvələrin məğlub edilməsi, xalqın dönmir yumruq kimi birləşməsi, heç şübhəsiz, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin adı ilə bağlıdır.

2023-cü il sentyabrın 19-20-də Azərbaycan dövləti separatçı rejimə qarşı antiterror tədbirləri həyata keçirməklə suverenliyini tam bərpa etdi, üçrəngli bayrağımız bütün ərazilərimizdə dalğalanmağa başladı. 1923-cü ildə Azərbaycan ərazisində yaradılan separatçı qurum 100 il sonra - 2023-cü ildə tarixdən silindi.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qurduğu Azərbaycan bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında qətiyyətli addımlarla irəliləyir.